

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 100 (3262) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Lapzártakor érkezett különjelentés:

Ujabb 102 ezer tonna ellenséges kereskedelmi hajóteret súlyosztettek el a német tengeralattjárók

Jelentős hajómozdulatok észlelhetők a gibraltári szorosban. 75 tehergőzös és 20 csapatszállító hajó tartózkodik Gibraltár kikötőjében

A német véderőfőparancsnokság különjelentése. A vezéri főhadiszállás közli május 5-ikén délután 2 órakor:

Német tengeralattjárók többnapos nehéz harcokban újabb súlyos veszteséget okoztak az angolszász kereskedelmi hajózárnak. Az Atlanti óceán középső részén Amerikából Anglia felé tartó és Angliából Amerikába visszahajózó, erősen biztosított hajókaravánokból 16 hajót súlyosztettek el összesen 102 ezer brutoregisztertonna ürtartalommal. Négy további hajót megtorpedóztak.

Párizsból jelentik: (B. T.) A vichyi rádió jelenti La Linából: 75 tehergőzös és 20 csapatszállítóhajó horgonyoz Gibraltár kikötőjében. A tengelyhatalmak rádiói már néhány nappal ezelőtt jelentették, hogy a Gibraltári szorosban jelentős hajómozdulatok vannak és a szorosban körülbelül 150 csapatszállítóhajó ment át.

A vatikáni rádió felhívása az orosz népnek

Róma. (MTI.): A vatikáni rádió új orosznyelvű szolgálatában érdekes előadás hangzott el:

— A pápa — mondotta a Vatikán rádiója — Krisztus földi képviselője és minden népet egyformán szeret, tekintet nélkül nyelvi és vallási különbségekre. Az egyház nem avatkozik bele az egyes politikai rendszerekbe, de ellene van minden jogfosztásnak és despotizmusnak. Az egyház főfeladata, hogy fenntartsa a földön a krisztusi szertetet.

A vatikáni rádió azután ismertette XII. Pius pápa erőfeszítéseit a béke fenntartása érdekében, majd kijelentette, hogy a béke visszaállításának egyetlen lehetősége a Krisztushoz való visszatérésben van. Az emberiséget a mostani szenvedések talán meg fogják győzni arról, hogy az egyetlen kivezető út a krisztusi hitben van. Végül kijelentette a rádió, hogy a pápának az a felszólítása, hogy a világ népei május hónapban Szűz Máriához imádkozzanak, az orosz népnek is szó!

A moszkvai angol nagykövet Molotovnál

Moszkva. (Bud. Tud.): A moszkvai angol nagykövet kedden felkereste Molotov külügyi népbiztost. Tájékoztatta a brit kormány álláspontjáról az orosz-lengyel viszállyal kapcsolatban.

Amsterdam. (MTI.) A NTI jelenti: A szovjet kormány és a londoni emigráns lengyel kormány közötti viszállyal kapcsolatban a Reuter Iroda Moszkvából származó jelentést közöl. A jelentés szerint Moszkvában nagyra értékelik a brit kormány fáradozásait, melyekkel a jelenlegi nehéz helyzetből keresi a kivezető utat. Mint már világosan értésreadtak, Moszkvában nem lehet semmi-

féle előrehaladást elérni, ha a londoni emigráns lengyel szervezetet nem alakítják át gyökeresen, úgyhogy abban „jóakarattól áthatott egyének” foglaljanak helyet, akik képesek arra, hogy a helyzetet reális módon ítéljék meg. Moszkvában nagy feszültséggel várják, vajjon Eden keddi alsóházi nyilatkozatát követik-e olyan lépések, amelyek ilyen természetű átalakításra vallanak.

Genf. (MTI.) A NTI jelenti: A New York Times szerint Davies, az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövete Rooseveltnél különmegbízottjaként utazott Moszkvába.

Azonnali megtorlást követelnek az angolszászok ellen az olasz lapok

Róma. (Bud. Tud.): Az olasz lapok azonnali megtorlást követelnek Anglia és az Egyesült Államok ellen, válaszul az olasz polgári lakosság ellen intézett támadásokra. Nyomatékosan hangoztatják, hogy az angolszász repülőket ember-telenül bántják a lakossággal. Robbanóanyagot töltött ceruzát és töltőtollat dobálnak le. Cagliari és Grosseto lakosságát pedig géppuskával lötték. Fényké-

pekét is közölnek a támadásokról.

Berlin. (MTI.) A NTI jelenti: Brit bombázórepülőgépek — mint a Német Távírat Iroda értesül — május 5-re virradó, az éjszaka második felében, támadást intéztek nyugatnémetországi területek ellen. A ledobott robbanó- és gyújtóbombák veszteségeket okoztak a lakosság körében és kárt tettek a lakónegyedekben. Az eddig beérkezett je-

letanglia egyik városát támadták meg. A közepes magasságból ledobott bombák több tüzesetet okoztak a kitzüött célokban. A német harcigépek a brit éjszakai vadászokkal folytatott állandó harcban törtek maguknak utat céljaik felé.

Tokióból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Haniból származó jelentések szerint a Csungking-Kinában állomásozó amerikai légikötelékek nagyobb alakulatokkal két támadást hajtottak végre Francia-Indokina északi része ellen. A japán és francia véderő katonai berendéseiben nem okoztak kárt, ellenben a géppuskatűznek a polgári lakosság körében több ember esett áldozatul.

De Gaulle hajlandó felvenni a tárgyalásokat Giraud-val

Amsterdam. (MTI.) A Német Távírat Iroda jelenti: Mint a brit hírszolgálat közli, De Gaulle kedden este tartott beszédében hajlandónak mutatkozott arra, hogy azonnal Algirba utazzék és Girauddal felvegye a tárgyalásokat. Beszédében hangoztatta, hogy még mindig Algirban kívánja a tárgyalásokat folytatni és nem hajlandó Északafrika más helységében tanácskozni. De Gaulle kijelentette azt is, hogy nem tartja helyénvalónak azt, ha két ember négyszem között tárgyal, vagy dönt Franciaország sorsáról.

Bukarest. (MTI.) A Német Távírat Iroda jelenti: Szófiában kedden, mint a

szófiái rádióknak a lakossághoz intézett különböző utasításából kitűnik, a rendőrség és a hadsereg nagyszabású nyomozó műveletet végzett a legutóbbi merényletek tettesinek kézrekerítésére. A lakosságnak a házakban kellett maradnia, csak a 12 éven aluli gyermekek és a szolgálok mehettek el bevásárolni.

Bukarest. (MTI.) A Nemzetközi Tájközlő Iroda jelenti: A szófiái rádió szerdán reggel közölte, hogy a kedden megkezdett erélyes nyomozás tovább folyik. Ezután is szigorúan tilos a lakások elhagyása.

Washington elégedetlen Martinique főkormányzójának magatartásával

Amsterdam. (MTI.) A Német Távírat Iroda jelenti: A brit híriroda Washingtonból származó jelentése szerint Hull miniszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy Róbert tengernagynak, Martinique főbiztosának viselkedése értelmetlen. Arra a kérdésre, vajjon az amerikai kormány a tengernagy tiltakozására bármire vállalkozik-e, Hull azt felelte, hogy pillanatnyilag nem mondhatja meg, annyit azonban sejtene engedett, hogy az Egyesült Államok haditengerészete őrzőjáratot vállalkozásokat hajtott végre a Karibi tengeren és az új helyzet

alakulása elsősorban a haditengerészet-től függ.

Sanghay. (MTI.) A Stefani Iroda jelenti: A sanghaji övezetben levő angol-amerikai nagy hajógyárak, melyek most japán kézben vannak, rövidesen fából készített hajókat állítanak elő a parti hajózással ellátására. Ezeket a hajókat szállítanak cukrot és kendert a Fülöp-szigetektől, gumit Malajából, valamint különböző nyersanyagokat a volt holland-indiai szigetekről, gépeket és egyéb gyártmányokat Japánból. A hajók építéséhez szükséges anyag teljes mértékben megtalálható Sanghay környékén.

Szigoru törvényt hoznak Észak-amerikában a sztájkolók ellen

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Brit jelentés szerint Washingtonban kedden a kongresszusban törvényjavaslatot nyújtottak be, amely két évig terjedhető börtönbüntetéssel, vagy 10.000 dollár pénzbírsággal fenyegeti azokat, akik sztrájkban vesznek részt, vagy pedig a hadiipari munka megszervezett hátráltatását idézik elő.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Washingtoni hír szerint az amerikai áellenőrzőhivatal szóvivője beismerte, hogy az árak,

különösen az élelmiszerárak, a gyakorlatban kívül állanak az ellenőrzés lehetőségein

Minisztertanácsot tartott a kormány

A MTI jelenti: A kormány tagjai Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével kedden délután 4 órakor minisztertanácsot tartottak, amelyen folyó kormányzati ügyeket tárgyaltak. A minisztertanács este 7 órakor ért véget, amikor a miniszterek átvonultak a kormánypárt értekezletére.

Nagyszalonta közjóléti szövetkezetét beolvasztották a megyei szövetkezetbe

Ülést tartott a megye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága

Nagyvárad, május 5. A vármegyei törvényhatósági közigazgatási bizottsága dr. Czifra Kálmán főispán elnöklésével ma délelőtt tartotta meg rendes havi ülését. Az ülést az alispáni jelentés vezette be, amely a következőket közli az elmúlt hó közigazgatási eseményeiről:

A közjóléti tevékenységgel kapcsolatban jelenti az alispán, hogy a belügyminiszter a vármegye nép- és családvédelmi költségvetését 1 millió 251 ezer 580 pengő szükséglettel és ugyanannyi fedezettel jóváhagyta. Ebből az összegből a Biharvármegyei Közjóléti Szövetkezet üzlettervének végrehajtásához, azaz különböző juttatásokra 996 ezer 340 pengőt engedélyezett a belügyminiszter, a többi segélyekre és házassági kölcsönökre fordítják.

Az Országos Szociális felügyelőség javaslatára Nagyszalonta megyei város Közjóléti Szövetkezetét a bel-

ügyminiszter beolvasztotta a vármegyei Közjóléti Szövetkezetébe s így a megyei város nép- és családvédelmi költségvetésébe felvett 80 ezer 850 pengő forgótőkét is a vármegyei Közjóléti Szövetkezet veszi igénybe Nagyszalonta arra rászorult szegényeinek támogatására.

A vármegyében 80 új ONCSA ház építését vették tervbe.

Az 1942. évi úgynevezett árvíz és az ONCSA házak befejezését a anyagihiány késlelteti. Egyéb juttatásokra megtörténtek az előkészületek, s a Közjóléti Szövetkezet üzlettervének jóváhagyása után azok végrehajtása is megtörténik.

A szövetkezet traktoraival a tavasz folyamán 2100 katasztrális hold földet szántottak fel kismembeknek.

Házassági kölcsönt eddig 20 új házaspár kapott.

lőség intézkedett, hogy ez csak a legelők kellő rendbehozása után történjék meg. A vágómarha igénybevételeivel kapcsolatban sok panasz merült fel, a felügyelőség azonban igyekezett mindenütt az egyenlő teherviselés elvét érvényesíteni. A földművelésügyi miniszterium a megyében 50 gazdasági előjárót bízott meg. Ezek megkezdték működésüket a községekben.

Az államépítészeti hivatal jelentette, hogy április hónapban a közutak a szárazság miatt nagyobb gondozást igényeltek s ez mindenütt meg is történt. Az utépítéseknek a kőanyag szállítása fuvaros hiány miatt helyenként nehézségekbe ütközött. Az utépítési munkálatok megyszerte nagy eréllyel folynak. A 4-es számú utszakasz építése a Schlauchtéren teljes befejezés előtt áll, míg a Körösparton a földmunkálatok nyertek befejezést.

Az erdőfelügyelőség jelentése szerint az engedélyezett területeken a kitermelés folyamatban van. Ahol a

Mozik műsora:

APOLLÓ: Szerelmi láz.
BELVÁROSI: Egy asszony visszanéz.
KORONA: Legény a gáton.
CASINO: Házasság.

községek nem biztosítottak elég munkaerőt, ott a honvédség közmunkaszolgálatosait vették igénybe. A faleszállítás itt is némi nehézséggel küzdött a fuvaros hiány miatt, ami a katonai bevonulásokra, a takarmányhiányra és a tavaszi mezőgazdasági munkákra vezethető vissza. A 100 katasztrális holdon felüli zsidó erdőbirtokok állami kezelésbe való átvétele zavaró mozzanatok nélkül megtörtént s most a 20—100 holdas erdőbirtokok átvétele van folyamatban.

A törvényhatósági állatorvosi hivatal jelentése kedvezőnek mondja az állategészségügyi állását s a tanfelügyelőség jelentése a tantestületben bekövetkezett személyi változásokról számolt be.

A közigazgatási bizottsági ülés ezzel végetért.

Zavar nélkül folyt az elmúlt hónap közellátása

A vármegyei közellátással kapcsolatban jelenti az alispán, hogy a liszt- és kenyérellátás az elmúlt hónapban is a követelményeknek megfelelően folyt.

A zsirellátás terén a téli tartalékolással biztosított községekben nehézségek még nem merültek fel. Az ellátatlan községek, amelyek errevonatkozóan kérelmet terjesztettek elő, központi kiutalásban részesültek. A hűseltetés körül mutatkozó nehézség miatt országosan elrendelték a vágómarha igénybevitelét. Ezzel egyidejűleg a vármegye saját szükségletére is megkapta a felhatalmását az igénybevitelre. A rendelkezésnek megfelelő igénybevitel ma már szervezett munkával folyik, amennyiben a berendelt többszáz vágómarha átvétele nem a megjelölt átvételi helyeken folyik, hanem a megállapított ke-

retben előre kijelölt és átadásra kötelezett vágómarhákat községenként csoportosan veszi át a Magyar Állatértékesítő Szövetkezet igazolt bevásárlója. A sertéshús-ellátás körül egyrészt a levágható sertések számában mutatkozó csökkenés, másrészt a téli tartalékvágásokra kiadott engedélyek havi levonása miatt mutatkozik nehézség.

A beszolgáltatási rendszer kiépítése április hónapban teljes erővel folyt. A rendelet végrehajtása körül jelentkező nehézségek kiküszöbölése érdekében a közellátásügyi miniszter kiküldöttének közreműködésével s a vármegye összes vezető és körjegyzőinek bevonásával közellátásügyi értekezletet tartottak a vármegyei házában.

A közbiztonság állapota kielégítő volt az elmúlt hónapban a vármegye területén.

Az ügyosztályok jelentései

Az alispáni jelentés után az egyes ügyosztályok jelentései következtek.

Az árvászeki elnök figyelemreméltó eseményt nem közlő jelentése után a tisztí főorvosi jelentés számolt be a vármegye közegészségügyi helyzetéről. Ez sokkal kielégítőbb volt áprilisban, mint az előző hónapokban, mert a fertőző betegségek száma áprilisban jelentős csökkenést mutatott, csupán a berettyóújfalusi járásban emelkedett a kanyarós megbetegedések száma. Járvány miatt egy óvodát vagy iskolát sem kellett bezárni az elmúlt hónapban. A vármegyében április hónapban 761 élvészületés és 588 halálozás volt. Eszerint a természetes szaporodás 173 lélek.

A pénzügyigazgató jelentésével kapcsolatban Miskolczi Pál bizottsági tag felvilágosítást kért a 2100-as szá-

mu adórendelettel kapcsolatban, — amely bevezeti az egységes állami pótdadó rendszerét. Nagy Dezső pénzügyigazgató ismertette a rendeletet. Eszerint a pénzügyi kormány azért intézkedett ilyen formában mert a különböző rendeletekben megjelent külön adók zürzavarában már alig lehetett eligazodni. Ezután a községek főkönyvében egyetlen tétel lesz *állami pótdadó* címén az eddigi sokféle adó helyett, amelyeket a rendelet megszüntet. Ez az egységesítés nagyobb adóemelését nem jelent. Nem mutatkozik emelkedés a falusi kislakások adójánál sem, ami miatt a fel-szólaló szociális szempontból aggályát fejezte ki, mert ezek adóalapjának figyelembevételével a legtöbb esetben inkább csökkenés jelentkezik.

Kedvezőtlenül száraz volt az áprilisi időjárás

A gazdasági felügyelőség jelentése arról számol be, hogy az időjárás áprilisi hónapban az utolsó két nap kivételével igen száraz volt. Az őszi gabonák jól kibírták ezt a szárazságot, de fejlődésükben mégis megáll-

tak. A tavaszi vetések azonban sok helyen hiányosan keltek az eső elmaradása miatt. Az állatokat, folytatja a jelentés, a takarmányhiány miatt az idén mindenütt korábban kihajtották a legelőkre, de a felgye-

Apsán Mendel gyenge szervezeti ember és nem mert vitába szállni...

Bonvoúlt bunker-ügyet tárgyalt ismét a törvényszék

Nagyvárad, május 5. Bunker-ügyet tárgyalt ma ismét a nagyváradai törvényszék.

Steinmetz Farkasné, született Apsán Hanka, volt margittai óskava-kereskedő megbízta bátyját, Apsán Mendelt, hogy az ő nevében és pénzén vásároljon meg tizenhét betonerdőt és annak vasanyagát termeltesse ki s értékesítse. A kitermelést Sebestyén Mórinc nagyváradai gépészmérnök végezte, akinek ezen túlmenően nem is volt szerepe az ügyben s hogy mégis a vádlottak padjára került — mint a tárgyalás során kiderült — csak a szerencsétlen véletlenek találkozásának tulajdonítható. Egy dr. Szegő Miklós nevű székesfehérvári egyén ugyanis házat építtetett s ezzel Sebestyén Imre budapesti építésmérnököt bízta meg, akit később katonai szolgálatra hívtak be s tőle a Weidlinger-féle építkezési vállalat vette át a munkát. Ennek a vállalatnak megbízásából Schmutz Miklós jött le anyagbeszerzés céljából s meg is vásárolt Apsán Mendeltől két vagonot kivevő vasrudat. Az adósvétel 1942 február 5—13-ika között ment végbe, tehát azután, hogy a vassal való szabad rendelkezés korlátozásáról szóló miniszteri rendelet megjelent.

Az ügyet ma délelőtt tárgyalta a törvényszék dr. Kolozsvári—dr. Bartos—dr. Geleta-tanácsa. A vádat dr. Sahin-Tóth Raffael kir. ügyész képviselte, míg a védelem képviselőjében négy ügyvéd jelent meg.

Először Apsán Mendelt hallgatta ki a bíróság. Ő, mint Steinmetz Farkasné megbízottja, annak iparendélye alapján, teljesen önállóan bonyolította le az üzletet s csak a pénzt vitte a hűgának. Arranézve, hogy Sebestyén Mórinc hogyan került az ügybe s a rendőrségi aktákon is miért szerepel Sebestyén Mórinc, nagyváradai mérnök neve, így vall:

— Amikor a rendőrségen vallattak s én elmondtam a történeteket, csak így említettem Sebestyén Imrét, hogy Sebestyén mérnök. Ők pedig azt hitték, a

nagyváradai Sebestyénről van szó. S kérem, én egy gyenge szervezeti ember vagyok, nem akartam vitába szállni, hát ráhagytam...

Steinmetz Farkasné semmiről sem tud semmit. Övé „csak” az ipar volt s a pénz. No meg a haszon.

Schmutz szerint az építkezési vállalat feloldását kapott 6 vagon vasra vonatkozólag s ezen az alapon kapták meg az építkezési engedélyt is.

Sebestyén Mórinc kihallgatása során határozottan kijelenti, hogy neki ehhez az ügyhöz, azon túl, hogy a vasat, mint megbízott vállalkozó kitermelte, semmi köze. S amikor az elnök számlát mutat fel, kijelenti, hogy az nem az ő papírja, nem az ő bélyegzője és nem az ő aláírása. Mindjárt be is mutatja a bélyegzőjét és aláírását, ami valóban nem egyezik a felmutatott számlán szereplőkével. Egyébként csak 1941 december közepéig volt, mint vállalkozó, Apsánék szolgálatában.

Borsi Sándor margittai vasnti raktárnok és Huszinka József ugyancsak margittai gazdálkodók tanukénti kihallgatása után, akik a vas elszállításánál játszottak szerepet — az első és másodrendű vádlott védője kérte a bizonyítás kiegészítésének elrendelését s ebből a célból Sebestyén Imre, budapesti mérnök, dr. Szegő Miklós és a Weidlinger építkezési vállalat igazgatójának tanukénti kihallgatását arranézve, hogy megvolt az építkezési engedélyük és fel is oldatták az építkezéshez szükséges vasanyagot. Schmutz védője kérte védené ügyének elkülönítését, míg Sebestyén Mórinc védője írás- és bélyegzőszakértő megidézését kérte annak bizonyítására, hogy a felmutatott számlák valóban nem Sebestyén Mórincól származnak.

Dr. Sahin-Tóth Raffael ügyész ellenezte úgy a bizonyítás kiegészítését, mint az elkülönítést. A bíróság visszavonult s hosszabb tanácskozás után úgy döntött, hogy az ügyben további bizonyítást rendel el.

Januártól áprilisig 4067 szovjet gépet lőt- tek le a keleti fronton

**Kiürítették a tengelycsapatok Mateur városát.
Belátható időn belül háttérbe szorul az afrikai
harciterület**

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda katonai munkatársa írja:

Katonai szempontból 1943 tavaszát két hidfőnél a kubáni vidéken és a Tuniszban folyó hadműveletek jellemeznek. Belátható időn belül keleten az esős idő véget ér és az általános érdeklődés ismét egyre növekvő mértékben a Fekete-tenger és a Jeges-tenger között húzódó szárazföldi arcvonal felé fordul. A német hadvezetőség fő jellemvonása, hogy kellő pillanatokban ragadja magához a kezdeményezést. Erre vall az új hadosztályoknak a felkészülése és készenléthez helyezése. A második hidfő a tuniszi, az év eleje óta az afrikai harcok középpontjában áll és azt továbbra is eredményesen védeni tudjuk az ellenségnek minden erőlködése ellenére is. Általában azon a véleményen vannak, hogy az afrikai harciterület belátható időn belül háttérbe szorul, minthogy a többi arcvonalon a harcizület a vége felé közeledik.

Uj harcokra való előkészület jellemzi a tuniszi harcokat

Berlin. (Interinf.) A tuniszi harcok helyzetét általában az új harcokra való előkészület jellemzi. A parti sáv északi szakaszán a tengelycsapatok jól előkészített arcvonalrövidítési mozdulatot végeztek anélkül, hogy a szembenálló amerikai és francia segédcsoportok észrevették volna. Így az egyes csoportok minden harci érintkezés nélkül magasabban fekvő hegyi állásokba vonultak, közben a kiürített területet alaposan elaknásították. Amikor másnap délután az amerikai kötelékek felderítő csoportjai óvatosan előrehaladtak, olyan érzékeny veszteségeket szenvedtek, hogy egyelőre abbahagyták a további előhaladást. A polgári lakosság kiméltése céljából Mateur városát kiürítették, miután az összes katonai berendezéseket hátrább vitték. A nyugat-tuniszi szakaszról csupán helyi jellegű tevékenységet jelentettek, melyben a engely elretolt osztagai érzékeny veszteséget okoztak az inváziós csapatoknak. A délnyugati szarjyon a tengely rohamcsoportjai megtámadták az amerikai állásokat és nagyobb számú fogollyal tértek vissza. A déli szakaszon az időjárás gátolta a kölcsönös légitvekenységet. Négy ellenséges gépet lelőttünk. A tengely vesztesége egy gép.

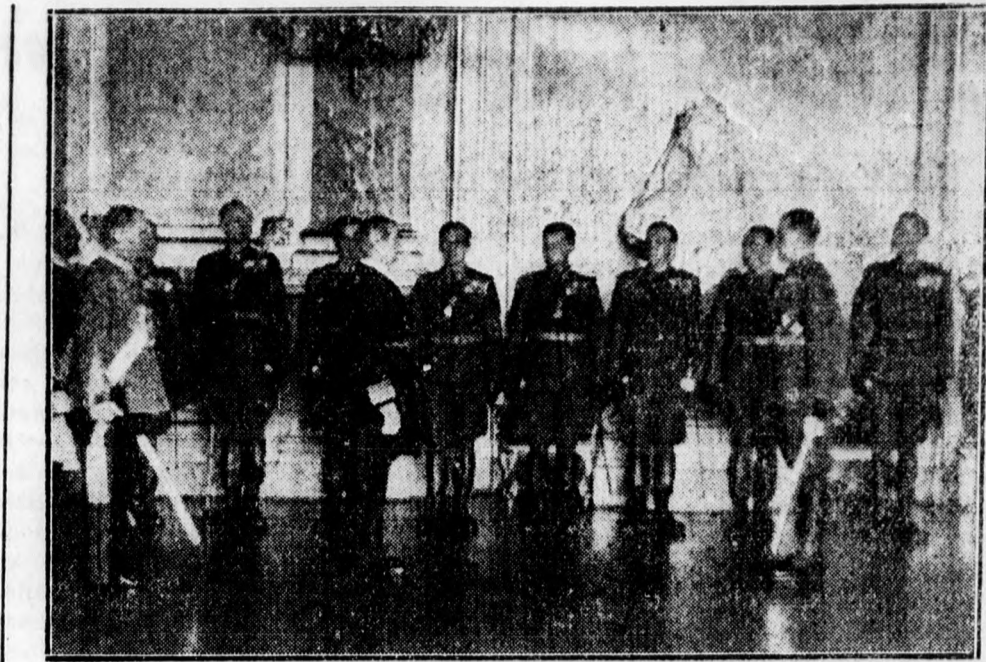
Berlinből jelentik: (MTI) A Stefani

Iroda jelenti: A Neue Zürcher Zeitung londoni tudósítója kivonatot közöl a Daily Herald tuniszi haditudósításából. Eszerint Anglia a tuniszi harcok-

Két kínai főhadiszállást foglaltak el a japánok

Sanghajból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Central Press harctéri tudósítást közöl a peking—hankau vasut mentén harcoló csapatokról. A japánok kedden több villám-támadás után elfoglalták Sisiahvangot a csungkingi harmadik hadsereg főhadiszállását. A csungkingi csapatok a Tang folyón át visszavonulnak. A visszavonuló csapatokat a japánok üldözik.

Tokióból jelentik: (MTI) A NTI jelenti: A japán főhadiszállás közli, hogy az Oro-öböl ellen intézett első

Kormányzó Urunk kltünteteti a szovjet front magyar hőseit

ban súlyos veszteségeket szenvedett, míg a tengelynek sikerült Tuniszt nagymennyiségű nehézfegyverrel és aknavetők odajuttatásával nagyon megerősíteni. Ezekkel a fegyverekkel sikereket értek el az angol-szászok páncélcsohajai és tüzérsége ellen is.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A brit és amerikai légierő áprilisban Európa és Észak-afrika felett 967 gépet veszített.

Krimszkája térségében visszaverték a bolsevis- ták helyi jellegű előre- töréseit

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Mint illetékes helyen közlik az egész keleti arcvonalon januártól áprilisig 4067 szovjet gépet lőttek le.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A kubáni húbáni hidfőnél, Krimszkája térségében a bolsevisák helyi jellegű előretöréseit a németek visszaverték. Huszonhét harckocsit megsemmisítettek. Az Azovi-tenger egyik kikötőjében német harci repülőgépek csapatokkal és hadianyaggal megrakott hat csónakot süllyesztettek el, nyolcat megrongáltak. — Oreltől északra a bolsevisák harci állásait felgöngyölítették, a berendezéseket szétrobbantották. Negyvenegy kísérődot elfoglaltak, személyzetüket megsemmisítették. Leningrád térségében a messzehordó tüzérség lövéseivel felgyújtott egy szovjet olajfinomítót. Légi harcban a szovjet negyvenegy gépet veszített.

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról közli a Német TI. A védőerő főparancsnoksága jelenti: Az ellenség folytatta súlyos támadását a kubáni hidfő ellen, de tegnap sem tudott eredményt elérni. A keleti arcvonal többi szakaszán a tegnapi nap nyugodtan telt el. A hadsereg nehéztüzérsége jó eredménnyel ágyúzta Leningrád hadifortosságú berendezéseit.

31 millió tonna ellenséges hajóteret süllyesztett el a hármasegyezmény hatal- mainak védereje

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az idei év első négy hónapjában a brit és északamerikai kereskedelmi hajózás egyedül a német tengerészet és légierő tevékenységének következtében csaknem 400 hajót veszített 2.5 millió tonnával. A múlt év ugyanezen időszakában 234 hajót süllyesztettek el 2.1 millió tonnával. A háboru kezdete óta a német tengerészet és légierő 26.1 millió tonna hajóteret süllyesztett el. A hármasegyezmény hatalmainak védereje együttesen 31 millió tonnát süllyesztett el.

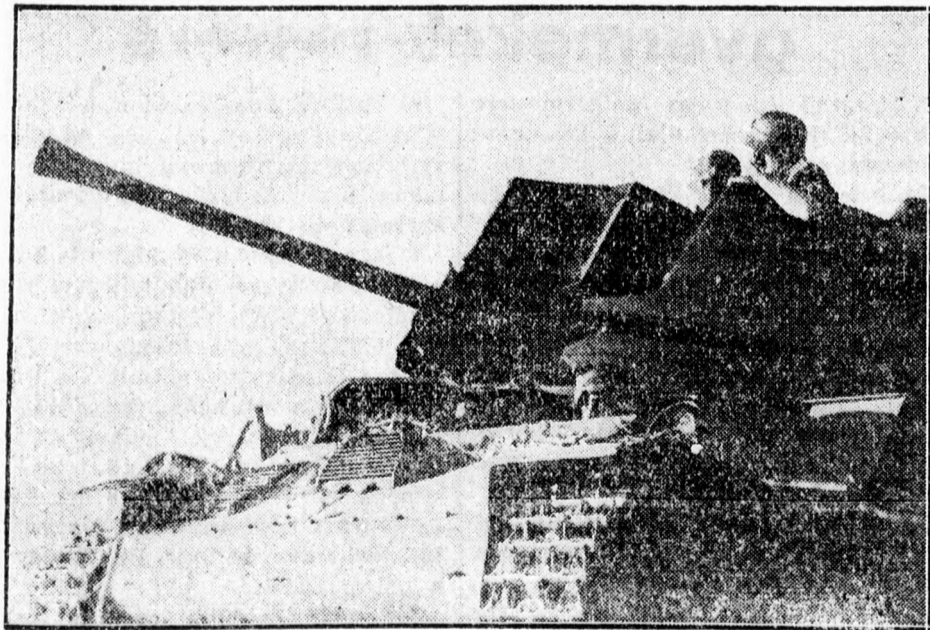
Kávészakban és vendéglőkben kérjék Magyar Lapok-at

Antwerpen lakónegyedeit bombázták az amerikai repülők

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Amerikai bombázók kedden délután bombázták Antwerpen lakónegyedeit. A lakosság körében súlyos veszteségek voltak. A norvég parti vizek fellett kedden két angol felderítőgépet a német vadászpilóták lelőttek.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: Az Antwerpen ellen kedden intézett északamerikai légitámadásról a Német Távirati Iroda a következő részleteket közli: Mintegy 45 amerikai bombázógép, angol vadászgépek kíséretében 7500 méter magasságban közeledett. Az északamerikai kötelékek közeledésének első hírére német vadászgépek szálltak fel és a német légléharitók hatásos zárótűzzel fogadták a közeledő bombázókat. Ezuttal is voltak a polgári lakosság körében halottak és sebesültek, közöttük gyermekek is. A német elhárításnak sikerült megakadályozni az április 5-höz hasonló vérontást. Számos lakóház elpusztult. A légléharító találatok következtében egy negymotoros ellenséges bombázó és egy vadászgép a tengerparton lezuhant.

Rómából jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: A Giornale d'Italia újabb részleteket közöl a Grossato kis olasz város elleni husvétii légitámadásról. Az áldozatok száma 500-ra emelkedett, amelyből 145 halott, köztük 25 tiz éven aluli gyermek és körülbelül 300 sebesült. 24 gyereket géppuskával öltek meg. A kis város kórháza 14 óra alatt 40 amputálásnak és 30 hasműtétnek volt a színhelye.

Magyar harckocsi az orosz arcvonalon

„Milyen volt székesége”

Hozzászólás egy torzszülött írásműhöz

H. N. (Hegedüs Nándor) szignójával jelent meg a fent idézett címmel egy cikk az egyik nagyváradi napilap vasárnapi számában Juhász Gyuláról, a halhatatlan nagy magyar költőről. A cikkben Hegedüs Nándor kiemeltlenül megfesti Juhász Gyula portréját. Szinte helemártja ecsetjét valami poshadt, savanyú-szagú pocsolóba, úgy állítja azok elé, akiknek nem adatott meg életében látni a nagy magyar bánatok, szomorú magyar naplementék csodálatos szavu költőjét, akik pedig úgy zárták szívükbe Juhász Gyulát, mint akit a géniusztényessége testben és lélekben egyaránt megszépített. Hegedüs kegyetlenül megbántja a fiatalok illuzióját, mert Juhász Gyulát hihetetlenül rút és szánalmas figurának állítja eléjük. Az írás nyomát látjuk rajta a kéthetes inget, a soha fénymázt nem látott cugos cipőt, a ráncokat szomorú arcán, a szemölcsöket a szája szélén, az ápolatlan sárga fogakat. Látnak egy ijesztően csunya, gusztagustalan alakot, aki talán hetekig nem is mosdott (Nemdebár, Hegedüs ur?...), aki mégis a szőke Anna után dhítózott. És a „milyen volt székesége” Annát is „tramplinak, cseléd típusának” szőrnyüködi, aki Hegedüs Nándor alyai serkentésére sem volt hajlandó (Lásd: kerítés, protezsálás!) Juhász Gyulát gyönyörködte testi székeségében részesíteni. — Miért nem akar hozzá jobb lenni? — serkenti a jósgos szívű Hegedüs Nándor a szívtelen Annát. Mit veszít vele? Egy csók; mi az? Egy csók... És Anna még sem. Pedig, hogy még nagyobb legyen a kontraszt, meg is bélyegzi a szőke Annát, hogy „futó szerelmekkel szegélyezte szánalmas színházi életét”. (Hegedüs Nándor gondolhatott volna itt arra is hogy írásával a mai kis színezőket is megbántja!)

Látjuk tehát halhatatlan nagy költőnk és a „cseléd típusu, trampli” műveletlen és magasabb értelem nélküli színésznőt ebben a hegedüs-féle metszetben és elisonyodunk az egész beállításon, amelynek ötlete, szellemessége alig haladja meg a füzetes regények színvonalát.

Húsz-huszonöt éve burjánzik már berkeinkben a memoár-írás. Szellemóriásokról nekrológok és memoárokat innak többnyire kisemberek, kis zszurnalisták, akik valaha sütkéreztek a nagyok fényében, hozzájuk férközhettek és dörgölözhettek. S amikor a sors örökre elnémitotta a titánokat, akiknek „téralkalásáig” sem értek fel a törpék, pennát ragadnak s az óriások életének legrejtettebb titkait hánytorgatják fel, mint ócska rongyhalmazt a rongyos zsidó dohos, büzös magazinok mélyéről: hoci-nesze, így volt, ez volt, az volt, ez inkább, hogy nem is ez volt, nem úgy volt, mint ahogy a jámbor halandó azt elképzelve magának nagy alkotásokon keresztül.

Ez a memoáríró láz természetesen mindig jó üzlet volt. Ady Endre életrajzai állítom többet tesznek ki kötetekbe s példányszámban, mint magának a nagy költőnek összesen kiadott művei. Adélnak — pardon — Lédának, nagyobb irodalma van már — többnyire léda hitvallásu „irnokok” tollából — mint magának Ady Endrének. Sokan „révészkedtek” Ady

és Léda halhatatlanságának a proklamálásában és sok „révész” könyvkiadó búsás jövedelmet vágott zsebre cme nem egészen megbízható tollnokok írásaiból. Állítom, hogy Ady Endre irodalmi értékelése és irodalmi hovatartozása körül éppen ezek a nem egészen megbízható memoárok kavarták fel olyan tojtó zürkavarba a piszkos port, mert ezek hiányában tisztább képet alkothatott volna magának régen úgy a hivatalos kritika mint a nagy magyar társadalom általános műértése. Vannak jószándékkal megírt memoárok, de valamennyiben megállapítható az, hogy szerzője a filogtatótt nagyság „szobrának” a megalkotásában, ha mint kortárs, a tapasztalon álljon, de legalább is egy tejjel magasabbnak szeretne látszani, mint a monumentum.

Távol áll tőlem, mikor ezekben a sorokban Juhász Gyula nagy emlékének kegyetlen megsértése ügyében nyilvánosan sikraszálok, hogy azokat a hivatott életrajzírókat megbántsam, akit önzetlenül hivalkodás nélkül, de hivatottan innak elmúlt nagyokról, önmagukat teljesen háttérbe szorítják. De tiltakoznom kell az egyetemes keresztény műértő, irodalompartoló nagy magyar közönség nevében is, hogy egy Hegedüs Nándor ilyen kegyetlenül beszározzon egy nagy keresztény, magyar költőt, akinek a neve örök Sziriuszként ragyog fent a tiszta magyar égen. Magyar volt, a mély magyarságból izzott e világon. Nagy magyar bánatok lantosa volt, mély szerelmi bánatok utánozhatatlan dalosa. Még ha háromnapos sárt is észlelt Hegedüs Nándor Juhász cugos cipőjén. Még ha bizonyos savanyú szagot vett is észre az ingén szalonillatokhoz szokott orra, ha valóban támogatta is a lerészegedett Juhász Gyulát a kis hidon, még akkor se fuja a riasztó kürtöt: ébrde jetek magyarok; Juhász Gyula így festett hajdanán, mit szóltok hozzá?

Sárvári Nusiról, erről a „segédszínésznőről” erről a „trampli” cseléd típusu „robotzus nőről”, aki megihlette Juhász Gyulát, akinek „lábai alatt ropogott a szinpad” sem lehet így írni. A nagy költő erről a „cseléd” típusról a következőket írja:

És legyen áldott ama utcád
Hol ő lakott, a vágyam lelke
S áldottak a színházi esték
Melyek Annát felém vezették.
Vagy:

Milyen volt székesége, nem tudom [már,
De azt tudom, hogy szőkék a mezők,
Ha dús kalással jó a sárguló nyár
S e székeségben újra érzem őt.

Milyen volt szeme kékje, nem tudom [már,
De ha kinyílnak ősszel az egek,
A szeptemberi bágyadt búcsúzóndaj
Szeme színére visszarévedek.

Milyen volt hangja selyme, sem tudom [már,
De tavaszodván, ha sóhajt a rét,
Ugy érzem, Anna meleg szava szól át
Egy tavaszról, mely messzi, mint az ég.

A költő már elsurrant az örök tájak felé az ő örök szelmeivel, Annával és nincs joga senkinek fájdalmasan szép emléküket megbántani. Ró-

luk csak szép portrét szabad festeni, mert a „Hátrák” olvasói édes kisaszszonyokról, Anna székeségéről, kék szeméről, haja selyméről ábrándoznak. Ők látják a lebernyegen Juhász Gyulát, aki pengeli Istentől áldott lantját, s vágyik Anna székesége után. Hagyjuk meg őket tiszta, szép hívésükben.

Végezetül: Juhász Gyula, nincs még olyan „megszépítő messzeségben”, hogy kiméltellen kézzel avuljunk az ő életé után. Villon! a nagy francia csavargóról, a kocsmák lakójáról, a rablógyilkosról olvashatunk bármit, már nem rontja le irodalmi értékét, messze van tőlünk. Ötszáz évvel ezelőtt élt. Bárki volt, csak halhatatlanságában él. De Juhász Gyula, Sárvári Anna! Még csak az imént beszélünk velük! Szabdd őket bántanunk? És mit szólna a szomorú szívű, nyolcvan felé járó édesanya, ha kezébe jutna és olvasná Hegedüs Nándor fiáról írt lelete sorait?

Titulescu alkonya s más egyéb román vonatkozásu Hegedüs-féle elme-

futtatás szorzatlanul és osztatlanul tűnik el a zszurnalizmus egy nap halhatatlanságának tengerében. Ezekben is érzékelhető azonban mindig a cikkírónak kihangsúlyozott cselekvése s mi tagadás, a cikkek legtöbbször kiriz az önimádat s öndicsékvés: ki voltam én s mi lett volna, ha én nem lettem volna.

Juhász Gyula pedig Hegedüs Nándor nélkül is Juhász Gyula lenne és az is marad, még az ilyen csunya portré ellenére is. Mi a szívünkbe zártuk. Szegény kis Sárvári Nusi is megmengetti a szívünket, ha az Anna-dalokon keresztül székeségére gondolunk, szeretjük és szerelmesei vagyunk. Még ha nem is támadt a „léda nemzetségből” s ha szerelmesen: Juhász Gyula, nem is volt annyira kivásalt, comme il faut uri ember, mint piciny kis kortársai a Szacsvey-utcából, akik hozzá nem érnek fel soha.

Lassabban és halkabban tisztelt uraim! Vagyunk itt figyelők többen is.

CSURKA PÉTER

Kormányzói kéziratral elnapolták a képviselőház ülését

Ismertette a miniszterelnök a képviselőház elnapolásának okait

(MTI.) A képviselőház keddi ülésén az elnök bejelentette, hogy legfelsőbb kormányzói kézirat érkezett. A ház tagjai állva hallgatták végig a kormányzói kéziratot, amelynek értelmében a Kormányzó a ház üléseit május 4-től elnapolta. A képviselők éljenzéssel fogadták a kormányzói kéziratot, majd Tasnády-Nagy András elnök bejelentette, hogy a ház a kéziratot tisztelettel tudomásul vette és azt hasonló célból áttesszi a felsőházhoz. Ezzel az ülés végetért.

A Budapesti Értésítő jelenti: A Magyar Élet pártja kedden este pártértekezletet tartott. Kállay Miklós miniszterelnök ismertette azokat az okokat, amelyek a kormányt arra az elhatározásra készítették, hogy a képviselőház elnapolására előterjesztést tegyen. Kijelentette, hogy a kormánynak rendíthetetlen elhatározása, hogy a háborus helyzetben, a külpolitikával és hadviseléssel összefü-

gő problémákban a kezdeményezést magának tartsa fenn. A kormánynak ezt a kötelességét, a képviselőháznak nem minden oldalán hajlandók méltányolni. Olyan kérdések felvetését erőltetik, amelyek tárgyalását a kormány az országra nézve nem tartja kívánatosnak. Hangsúlyozta, hogy a kormány bemutatkozó beszédében megjelölt utról sem külpolitikai, sem belpolitikai tekintetben nem tér le. A miniszterelnök és a kormány tagjai, a parlament szünetelése alatt a fontos kérdésekről, a kormányzati teendőkről és tervekről, a nyilvánosságot megfelelően tájékoztatják. A párt nevében Lukács Béla pártelnök mondott köszönetet a miniszterelnöknek felszólalásáért. Kijelentette, hogy a párt minden ténykedésében mögötte áll, bizalommal és hűséggel követi. A párt tagjai azután lelkesen ünnepelték a miniszterelnököt.

Tejet osztanak a két éves gyermekek részére

Nagyvárad thj. város polgármestere 2622—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:*

Értesítem a város közönségét, hogy a 24 hónapot betöltött, de a 36 hónapot el nem ért gyermekek részére a város Közelemezési Hivatal 1943. év május hó 5., 6. és 7-én tejjegyet fog kiosztani a következő sorrendben; a tejjegyek kiadása a következő rendszer szerint történik:

május hó 5-én délelőtt 8—13 óráig és délután 17—19 óráig A—K betűvel kezdődő nevek részére,

május hó 6-án, csütörtökön délelőtt 8—13 óráig és délután 17—19 óráig A—K betűvel kezdődő nevek részére,

május hó 7-án, délelőtt 8—13 óráig és délután 17—19 óráig S—Zs betűvel kezdődő nevek részére.

A kiváltás alkalmával mindenki köteles a gyermekek születési anyakönyvi értesítését, vagy oly hivatalos okmányt magával hozni, mely igazolja a gyermek életkorát.

A jegy átvétele után mindenki köteles a 3. sz. szobában a tejjegyet római számmal felülbélyegeztetni. Az I. számmal ellátottak a Kaszárnya-tér 17. sz. alatt, a II. számmal ellátottak a Bóthory-utcában a volt kéményseprő hivatalban és a III. számmal ellátottak pedig Horthy Miklós-ut 28. sz. alatt levő tejkimérésben vehetik át 7—9 óra között az illetékes tejmennyiséget. Nagyvárad, 1943. évi május hó 3-án. Dr Gyapay sk. h. polgármester.

* Szerkesztőségünk szerdán reggel negyed 9 órakor kapta meg a fenti hirdetményt.

Lázasan ütemben folyik az útépités munkája a Körös partján

Percenként egy köbméter betont kever a gép. — Hat hét alatt elkészül a betonozás

Nagyvárad, május 5. A Bunyitay-liget bokrai között fülsiketítő béka-brekegés licitálja túl a közeli úton áthaladó szekeret és vidám kerékpárosok zaját. Érthető ez, hiszen a „sziget” körüli árok, amelynek alján, két-három arasznyi hirtelen víz zöldel, valóságos béka-tenyészet. Valamikor tíz-tizenöt évvel ezelőtt még csolnakázni lehetett ezen a vízen. Széles ormóttan családi csónakok és veszélyesen himbálózó sandolínok versenyeztek a szigetmenti keskeny csolnakázó helyen s így tavasszal, különösen este felé, mikor már a meleg megszűnt, alig is lehetett csolnakot bérelni a kedves és egészséges szórakozásra. A víz azonban lassanként kiapadt és vele együtt apadt, fogyott a ligeti sétáló kedve is. De azért még most is vannak itt-idezők, diákok és diákleányok, akik a délutáni tanítás után a liget padjain találkozhatnak. Valamivel tovább, az uszoda felé levő parkírozott területen pedig gyermekek és nevelőnők szállták meg a ligetet. A villamos is megindult s szép időben már gyakorta közlekedik. Csak ez a béka-hangverseny zavaró! Nem is annyira azért, mert nem éppen harmonikus, hanem inkább amiatt, mert eszünkbe jut: szép ez így is, de mennyivel szebb és jobb is lehetne, ha csónak-verseny folyna ismét a kedves kis sziget körül. Az sem lenne olyan nagy baj, ha egy-két csolnak felborulna, — mert ez is gyakran megessét! — nem mély a víz, nem is hideg, legfeljebb a fűrdőzőket „körülkaccagnák”. (Ezt a szép szót egy ligeti csibész-fiútól hallottuk, aki nyomban gyakorolta is. Pedig csolnak se borul fel, csak éppen a padról billent le valaki, okit nyilván jó tréfaként, túlságosan szélről ültettek.)

Napi 13-14 munkaóra

Ez az élet a Bunyitay-ligetben, de a folyó túlsó partján már egészen más kép köti le a szemet. Fűrge „csillék” csikorognak s az apró kocsi környékén erény munka folyik. Parancsszerű vezényszavak hangzanak el s egymást szinte túlversengve dolgozik az ember és a gép. Egy hatalmas gépkolosszus körül többen ácsorognak, mert nézője is akad bőven az érdekes munkának. Tudjuk, hogy mi ez a munka: itt a Körös baloldalián készül az új állami műút. Átvágunk a folyó hídján, hogy közelebbről megnézzük, mennyire haladt mostanra a jelentős útépités? Nem kell sokat gyalogolnunk, a hídról lekanyarodva alig teszünk néhány lépést a folyó mentén felfelé, már a munka központjában vagyunk.

— Hányan dolgoznak az úton? — szólítunk meg egy kékbluzos, értelmes arcú férfit, akiről nyomban kiderül, hogy az egyik gépész.

— Háromszáz munkás dolgozik. — hangzik a felelet — s ezeknek jó egyharmada szakmunkás.

— Hány órát dolgoznak átlag naponta?

— Reggel 5 órakor kezdjük s este 8-ig tart a munka, persze csak, ha szép idő van. Tegnap, hogy esztált az eső, már délután 2 órakor abbahagytuk. Átlag azért 13-14 órát tart a munka, így azután halad is az építkezés.

— Nem emléksznék már pontosan, mikor is kezdődött az útépités?

— Március elsején kezdtük, ezek azonban még csak az előmunkálatok voltak. Szaknyelven: a talajelőkészítés.

A betonozás csupán hétfőn kezdődött. Ez előreláthatólag, 6 hétig fog tartani. Devics István gépész ezzel el is siet: kezdődik a keverés. Szabó Ferenc gépész adja a további inofrmációt. Tőle is sok érdekes dolgot tudunk meg. A gép, amely most is kemény munkában van, percenként egy köbméter betont kever s a „finiser” (símító) munkát is az automatikusan működő gép végzi. Három gépész irányítja ezt a munkát: informátorainkon kívül még Faragó János „finiser” gépész. A munka élén egyébként Bocsay Sárközy György mérnök és Berégi Bencsik Géza építész állnak.

Vizvezeték is lesz az út mentén

A munkásokról és a munka menetéről szerzett adatokon kívül magáról az útról is többet tudunk meg itt a helyszínen. Nyolc méter szélességű lesz s munkálását két részletben, tehát négynégy méter külön megoldásával végzi a gép. Az alap egyébként két rétegből készül. Az alsó réteg Köröskő. Ennek válogató munkája már egy éve megkezdődött. A Körösben, térdig vízben dolgozó szítáló munkások, akiket az elmúlt nyáron és a hosszú őszben is sokáig láthattunk a folyóba állított szíták

előtt lapátolni, már ezt a munkát készítették elő. Aztán lassan felgyült a kő s már csak a bazalt hiányzott, ami a második réteget képezi. Ilyen kő Nagyvárad környékén nem akad, ezt tehát máshonnan hozták az emberek, nem tudják már pontosan, hogy honnan. Alighanem valamelyik felvidéki megyéből...

Közeledik a 8 óra s a munka még most sem mutat lanygulást. Gépészünket is elhívják: hengerelni kell. Az út „mellesleg” megemlítve, — mint ismeretes — a ligetből a velencei partra vivő jármű-hídtól a kolozsvári úti olajkútig tart s itt kapcsolódik majd a már megépített állami műútba.

Szabó Ferenc gépész búcsúzóul még azt kiáltja utánunk: írjuk meg, hogy az út mentén vizvezeték is lesz.

Kiköt a komp (a jármű — és vasúti híd közötti területen ugyanis személynként 10 filléért ez viszi át, illetőleg hozza vissza a jobb és balpart lakóit s a munkának ismét néhány balmulója akad. Érdemes is mindenkinek megállni egy pillanatra s megcsodálni ezt a munkát, amely nem csupán kíváncsiságot, de ennél sokkal többet is: tiszteletet érdemel!

Hováth Imre.

Ünnepséget rendezett a nagyváradi Katolikus Egyházközség Asszonycsoportjának Szent Monika Közössége

Mozgalom indul meg az egyházmegyében a papi hivatás ápolására

Nagyvárad. Szent Monika napját meleg bensőséggel ünnepelte meg a Római Katolikus Egyházközség Asszonycsoportjának Szent Monika Közössége. Ez az ünnep kiemelkedik a szokásos ünnepségek közül és hiszszük, hogy Egyházmegyénk életében éreztetni fogja hatását s egy nagyjelentőségű mozgalomnak lesz elindítója. Az ünnepség, amelyet a Szent Monika Közösség a nagyváradi római katolikus teológiai főiskolával karöltve rendezett, a papi hivatás ápolását akarja elmélyíteni s számára a legjobb helyen, a szülők között akar apostolokat toborozni. Ezt a magaslatos célt szolgálta a szépen megrendezett ünnepség.

Bevezetőül a papnövendék énekara *Andrási Ede* karnagy vezetésével Halmos „Isten nagyságát” című, háromszólamu motettáját énekelte el. Majd *Kondás László* V. e. papnövendék kiváló előadó készséggel *Pakocs Károly* „Főlesküvésem” és *Mécs László*: „A királyfi három bálnata” c. költeményét szavalta el. Utána *dr. Szalay Elemér* adott elő harmoniumon *Beethoven* Patetik szonétájából egy részletet. *Szalay Elemér* nagyhatású játéka után, *Zöldy András* ujmisés mondott mélyenszántó és szépen felépített beszédet a pap és az édesanya hivatásának összefüggéséről. *Szent Monika* példájában mutatta be, hogy milyennek kell lennie az édesanyának, aki fiát papnak nevei. Ezután *Énekes Erzsébet* a töle megszokott finom mű-

vészettel játszotta *Veracini* *Largo* c. hegedűszólóját. Majd még egy beszéd következett, *Vass D. V.* éves papnövendék a papnak a társadalomban való fontos szerepéről beszélt. A mai társadalmi problémákat csak *Krisztussal* lehet megoldani, *Krisztust* pedig és az ő kegyelmét a pap közvetíti a világnak. Ezért nagyon fontos hivatás vár a papra a mai világ bajainak orvoslásában, — mondta a kiváló szónoki képességgel rendelkező előadó. Most ismét a kispapok énekára szerepelt és elénekelte *Gumpelzheimer* „Zengj hálát...” kezdetű kétszólamu kánonját.

Oravetz Erzsébet szociális testvérjelölt a nő fontos hivatásáról szólott, amelyet a nő már *Krisztus* óta folyton teljesít az evangélium szolgálatában. Kérte a szülőket, hogy ne sajnálják leányukat odaadni az Isten szolgálatára. Majd *Demkó Pál* IV. e. papnövendék szavalta mély átérzéssel *Szalay Mátyásnak* „Anyámat viszi az angyal” c. megható költeményét. Ezután kedves jelenet következett. *Czumbel Lacika* arra kérte a szülőket és a megjelent vendégeket, hogy imádkozzanak azokért a kis gyermekekért, akik már gyermekkoruk óta készülnek arra a nagy feladatra, hogy Isten papjai legyenek.

Bélteki Ferencné mondott köszönetet a Szent Monika Közösség nevében az ünnepség megrendezéséért. A szép ünnepség a papnövendékek énekével és a májusi litániával ért véget.

Amig 'On alszik
 a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhét és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

Bensőséges ünnepség zajlott le vasárnap az Ipartestület Székházában

Az Ipartestület Országos Központja képviselőjében *dr. Dobsa László* igazgató és *dr. Kovalóczy Rezső* ügyvezető főtítkárok vasárnap a délelőtti gyorsan érkeztek meg Budapestre. Az állomáson az Ipartestület nevében *Szabó Károly* elnök és *dr. Kiss Endre* jegyző fogadták majd az Ipartestület dísztermében *dr. Kovalóczy Rezső* főtítkár értékes előadást tartott az iparos problémákról, amelyet a nagyszámban összegyűlt iparos vezetőség nagy tetszéssel fogadott. Délután 5 órakor közművelődési előadás volt, amelynek keretében *dr. Dobsa László* igazgató vetített képes előadást tartott a kézműves ipar ökoráról, melyet gazdag műsor követett. *Czeglédy Ilona* énekelte *S. Belme Magda* kíséretével. Nagy tetszést aratott a *Firenzei tragédia* című dráma.

Minden talpbőrkereskedő köteles beváltani H-jelzésű piros cipőutalványokat

A Magyar Tudósító jelenti: A piros színű cipőutalványok birtokosai közül sokan panasszal fordultak az illetékes hatóságokhoz, hogy egyes kijelölt talpbőrkereskedők nem váltják be a H-jelzésű, pirosszínű utalványokat azzal az indoklással, hogy nem rendelkeznek azok fedezésére szolgáló közüzemi bőranyaggal. Illetékes helyről most nyomatékosan figyelmeztették a kereskedőket, hogy a H-jelzésű utalványokat minden talpbőrkereskedő köteles beváltani, azokra az anyagot az anyagot a törvényhatósági kiutalásokból kiadni. Ugyanez vonatkozik a Szművészeti Kamara tagjai részére kiutalt anyagokra is. Azt is panaszolták, hogy egyes talpbőrkereskedők a csizma-utalványokat sem váltják be. A kereskedők mindazokat az utalványokat, amelyekben meg van jelölve, hogy csizmákra szólnak, a megfelelő mennyiségű bőranyag kiadásával tartoznak beváltani.

Nagy légi harc a Finn Oból felett

Helsinki. (MTI.) A NTI. jelenti: Az állami tájékoztató hivatal kedden este a következő különjelentést adta ki: Légi erőink öt heves harcot vívtak, számbeli túlerőben levő ellenséges alakulatokkal. A Finn-öböl felett kedden délelben négy légi harc volt. Ezekben a harcokban 14 ellenséges repülőgépet lőttünk le, egyet erősen megrongáltunk. Ugyanebben az időben *Maselkae* mellett is súlyos harc volt, amelyben vadászrepülőink két ellenséges harcigépet lőttek le, egyet erősen megrongáltak. A földi elhárítás ezenkívül négy ellenséges harcigépet megrongált. Az ellenség vesztesége tehát 16 gép. A légi harcokból egy gépünk nem tért vissza.

Négy ország osztozkodik az egykori „Délivasuton“

Magyarország, Németország, Olaszország és Horvátország között megegyezés jött létre az egykori „Délivasut-társaság“, 1923 óta a „Duna-Száva-Adria vasúttársaság“ feladatkörének felosztásáról. A társaság annak idején a Budapest—Pragerhof, Bécs—Trieszt—Kufstein, Franzensfeste—Marburg vonalakat tartotta üzemben. 1918-ban Magyarország, Ausztria, Olaszország és Jugoszlávia között osztották fel. A jelenlegi egyezményt, melynek célja az azóta bekövetkezett területi változásoknak megfelelő rendezés, az utóállamok kötelezettségeinek 51,1 százalékát Németországra, 28,7 százalékát Olaszországra, 17,8 százalékát Magyarországra és 2,4 százalékát Horvátországra hárítja. A társaság jogszerű tulajdonának megtartása mellett a vonalszakaszok üzemeltetéséről saját határainkon belül az illető országok gondoskodnak.

Nincs helye enyhítésnek a honvédelmi törvénybe ütköző vétségénél

A Magyar Tudósító jelenti: A kolozsvári ítéletábrá érdekes elvi jelentőségű ítéletet hozott egy malomszegi lakos ügyében, akit azzal vádolt az ügyészség, hogy a múlt évben indokolatlanul elhagyta munkahelyét az egyik hadiüzemben. A törvényszék első fokon 15 napi fogházra ítélte a vádlottat, de az enyhítő körülmények figyelembevételével a büntetés végrehajtását három évi próbára felfüggesztette. A tábla a 15 napos fogházat jóváhagyta, de az elsőfokú ítéletnek a felfüggesztésére vonatkozó részét megsemmisítette, azzal az elvi jelentőségű indokolással, hogy a honvédelmi törvénybe ütköző vétségénél nincs helye felfüggesztésnek. Az ítélet jogerős.

Pályázati hirdetés vak gyermekek intézeti felvételére

A Vakok József Nádor Kir. Orsz. Intézete az 1943—44. tanévre felvételre, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül világtalan gyermekeket, akik 5. életévüket betöltötték, de a vakságon kívül nem szenvednek olyan testi, vagy szellemi fogyatkozásban, mely eredményes nevelés-oktatásukat megghiúsíthatná, valamint korlátozott számban csökkenőtámasz gyermekeket. Felveszi 14 éves korukig azokat a gyermekeket is, akik az iskolai oktatás folyamán veszítettek el látásukat, vagy mint vakok nyilvános iskolában, esetleg magánúton végzik tanulmányaikat.

A felvételi kérvényhez szükséges nyomtatvány az intézet igazgatóságától díjtalanul szerezhető meg.

Az intézet növendékeit az oktatási idő alatt a szükséges polgári ismeretek kivételével, tehetségüknek megfelelően gyakorlati pályára is (zenei, ipari) kiképzik. Ha a szülő szegénységét hatóságilag igazolja, akkor gyermekük felvétele és oktatása ingyenes. A kérvényeket a m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz intézve folyó évi június hó 15-g kell a Vakok József Nádor Kir. Országos Intézete Igazgatóságánál (Budapest, XIV. Ajtósi Dűrer-sor 39, Telefon: 496—911.) benyújtani.

Kövérházakban és vendéglőkben kérjék a **MAGYAR LAPOK**-at.

Huszezer pengő kárt okozott a Róna Béla raktárában pusztított tűz

Butorok és ruhaneműek égtek el. — Hajnali 4 óráig dolgoztak a tűzoltók a tűz megfékezésén

Nagyvárad, május 5. Kedden este tűz ütött ki Róna Béla szállító cég-tulajdonos Szeptember 6-utcai raktárhelyiségében, amelyben szállításra és elraktározásra vállalt butorok és más tárgyak vannak felhalmozva.

Róna Bélát, akinek ugyanott van a lakása, fél tíz órakor értesítették, hogy a raktárban, amelynek a szellőztető ablakai az utcára nyílnak, tűz keletkezett. A szállítási vállalkozó azonnal átment a raktárhelyiségbe és miután megállapította, hogy a tűz komolyabb méretű, rögtön kerékpárra ült és a tűzoltósághoz sietett. A tűzoltók pár perc leforgása alatt megjelentek a helyszínen és nagy eréllyel fogtak hozzá az oltáshoz.

Az eddigi feltevések szerint a tűz úgy keletkezhetett, hogy valaki az utcáról csövát dobott be a raktár ablakán, amelynek felső ablakszemei szellőztetés céljából állandóan nyitva vannak. Ezt a feltevést megerősíti az a körülmény,

hogy az egymásra halmozott butorok közül az ablak közelében legfelül lévő tárgyak égtek el, míg a távolabb és az alantabb elhelyezett butorok csak megromlottak a tűz következtében. Ahogy szakkifejezéssel mondják, egy tétel butor ment részben vagy egészen tönkre. Két szoba berendezéséből főként a legfelül elhelyezett fotelek és székek estek áldozatul, de nagyobb sérüléseket szenvedtek az ebédlő butorok is és teljesen elégték Pacala gyógyszerésznek ugyanott elraktározott ládái, amelyek fehérneműeket, edényeket és más háztartási cikkeket tartalmaztak.

A tűzoltók hajnali egynegyed 4 óráig dolgoztak a raktárban s bokáig érő vizet hagytak ott a tűz teljes eloltása után. A kár hozzávetőleges becslés szerint meghaladja a 20 ezer pengőt, ami biztosítás útján megtérül.

Ma délelőtti bizottság szállt ki a helyszínre a tűz keletkezésének felderítésére.

Nem szabad levágni fogyasztásra idej keltetési libát és kacsát

Nagyvárad thj. város polgármestere 2614—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom a város közönségének, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 104.750—1943. K. M. sz. rendelete értelmében folyó évi április hó 28-tól kezdve szeptember hó 15. napjáig idej keltetési libát és kacsát fogyasztásra levágni nem szabad.

A tilalom nem vonatkozik a kény-

szervágás esetére; az ekkép levágott libát vagy kacsát azonban forgalomba hozni nem szabad, azt a tenyésztő csak saját háztartásában használhatja fel.

Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki a fenti rendeletben foglalt tilalmat megszegi, vagy kijátézza. Nagyvárad, 1943. május 3-án, Dr Gyapay s. k., h. polgármester.

Módosult a gyümölcsíz és aszaltszilva ára

Nagyvárad thj. város polgármestere 2615—1943. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom az érdekelteknek, hogy a m. kir. Közellátásügyi Minisztérium 25.700—1943. K. M. sz. rendelete értelmében a gyümölcsíz és aszaltszilva legmagasabb eladási árának megállapításáról szóló 16.700—1942. K. M. sz. rendelet 1-ső paragrafusának 2. bekezdése akként módosul, hogy a Gróf Széchenyi Károly gyümölcsfeldolgozó

üzeme Póstelek, az Erdélyrészi Hangya Szövetkezetek Központja Marosvásárhely és Tyrilow Teofil Kindu csokoládégyára Budapesti konzervgyárak által készített vegyesíz és szilvaíz (cukrozott és cukrozatlan) legmagasabb fogyasztói ára kilogrammonként ugyancsak 20 fillérrel magasabb a rendelet első bekezdésében megállapított árnál. Nagyvárad, 1943. május 3. Dr Gyapay s. k., h. polgármester.

Szerdán kezdődött meg a petroleumjegyek kiosztása

Nagyvárad thj. város Közelelmezési Hivatala 2621—1943. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem azon szülőket, akiknek másfél éven aluli gyermekük van és a lakásban villanyvilágítás nincs, hogy a félliterre szóló petroleumpótlégy átvétele véget a következő sorrendben jelentkezhetnek a Közelelmezési Hivatalban:

május hó 5-én délelőtt 8—13 óráig és délután 17—19 óráig az A—F betűvel kezdődő nevek,

május hó 6-án délelőtt 8—13 óráig a C—K betűvel kezdődő nevek,

május hó 7-én délelőtt 8—13 óráig és délután 17—19 óráig az L—S betűvel kezdődő nevek és

május hó 8-án 8—13 óráig az Sz—Zs betűvel kezdődő nevek.

Uri lakásba
Finom bútor
Papp Margittal
Rimanóczy utca 8. sz.

A pótlégy átvétele alkalmával mindenki köteles a gyermek születési anyakönyvi kivonatát, anyakönyvi értesítőt, vagy oly igazolást hozni, amely igazolja, hogy másfél évesnél fiatalabb a gyermek.

Nagyvárad, 1943. május hó 3-án. Dr Gyapay s. k., h. polgármester.

* Szerkesztőségünk szerdán reggel negyed 9 órakor kapta meg a fenti hirdetményt.

Fodrásziparosok közgyűlése!

Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Fodrászipari Szakosztálya f. évi május hó 10-én. (hétfőn) délután fél 4 órakor rendkívüli közgyűlést tart az Ipartestület székházában.

Tárgy: a fodrászipari műhelyek osztályba sorozása és az ezzel kapcsolatos díjazás rendezése.

Tekintettel az ügy fontosságára, kérjük az összes nagyvárad és vidéki fodrásziparosokat, hogy teljes létszámmal megjelenni szíveskedjenek.

Ugyancsak e helyen közöljük, hogy f. évi május hó 11-én (kedden) megtartjuk az elaggott iparosok napját, mikor is az aznapi jövedelmeinket ajánljuk fel az Ipartestületi Menház javára és az ottlakó és minden támasz nélkül álló, elesett iparostársaink fenntartásához hozzájárulhassunk. Ez a követésre méltó példa eddig is szép sikerrel járt és meg vagyunk győződve arról, hogy ez évben is teljes sikerrel fog járni ez a Szakosztály becsületére való jótékony megmozdulás.

Nagyvárad, 1943. május hó 5-én.

Hazafias tisztelettel:

Elnökség.

Felhívás a vidéki vendéglátó iparosokhoz!

Hivatkozással a nagyvárad járás főszolgabírójának folyó évi április hó 29-én kelt 2740—1943. sz. a. határozatára, felhívjuk az összes testületünkhez tartozó vidéki vendéglátó iparosokat (vendéglősöket, kocsmárosokat, stb.), hogy osztályba sorozási igazolványukért hat napon belül jelentkezzenek dr Kiss Endre vezető-jegyzőnél. Az igazolványok kiállításáért 1 pengő kiállítási díjat kell fizetni. Ezen igazolványokat a vendéglátó iparosok kötelesek üzlethelyiségükben, jól látható helyen kifüggeszteni. Ilyen igazolvány ki nem függesztése esetén iparosaink szigorú büntetésnek lesznek kitéve. Nagyvárad, 1943. évi május hó 4-én. Hazafias tisztelettel az Ipartestület Elnöksége.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: Egész évre 38.40.
 félévre 19.20, egy óra 3.20 pengő.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nemadunk vissza.

DR. PAÁL ÁRPÁD SULYOSAN MEGBETEGEDETT. Budapest, május 5. Dr. Paál Árpád képviselő, lapunk főszerkesztője hétfőn utazott el a fővárosba, hogy résztvegyen a tanyai közigazgatásról szóló törvényjavaslat vitájában. Amint lapunk tegnapi számában már hírül is adtuk, felszólalására kedden került sor. A képviselőházi felszólalás után a Pannónia-szállóban levő lakására ment. Megérkezése után rosszul lettől panaszkodott. Ez a rosszullét állandóan fokozódott. Az esti órákban súlyos szívroham támadta meg, úgy hogy azonnal orvosi segítséget kellett igénybevenni. A szívroham erejét és veszélyességét injekeciókkal igyekeztek ellensúlyozni a dr. Paál Árpád szállodai lakásán megjelent orvosok. A hajnali órákban állapota valamivel javult. Szerkesztőségünk távbeszélőn érdeklődött dr. Paál Árpád főszerkesztő állapotáról. Lapzártkor úgy értesültünk, hogy állapotában lényeges változás nem állott elő. Családját egyébként még az éjszakai órákban értesítették állapotáról a felesége azonnal el is utazott a beteghez. Dr. Paál Árpád váratlan betegsége általános részvételt váltott ki ismerőseinek, barátainak és tisztelőinek hatalmas táborában. Szerkesztőségünk szerető aggódással várja főszerkesztője egészségi állapotának kedvező alakulását és bizik abban, hogy rövidesen friss jó egészségben látja őt viszont.

Értesítés. A nagyváradai Kapucinus Rendház főnöke ezúton hozza a római katolikus hívek szíves tudomására, hogy Fiedler István püspök folyó hó 7-én, pénteken délelőtt 9 órakor a Kapucinus rend nagyváradai templomában ünnepélyes gyászszentmisét mond Lajosk Ferenc volt nagyváradai megyéspüspök halála évfordulója alkalmából. A nemeslelkű és apostoli buzgósága főpap 100 évvel ezelőtt hunyt el s emlékére Nagyvárad több katolikus intézménye őrzi. Az ünnepélyes főpapi requiemet a latin szertartásu papnevelő intézet növendékei énekelnek. Erre az évforduló szentmisére tisztelettel felhívjuk a kedves Hívek figyelmét!

ÉRTESÍTÉS. Nagyvárad és Vidéki Ipartestület vas- és fémipari szakosztálya felhívja azon tagjai figyelmét, akik április 21-től május 4-ig faszemet igényeltek, hogy utalványukat folyó hó 8-ig okvetlenül vegyék át, mert a lejárt azénutalványokat meg nem hosszabbítjuk és a ki nem kapott szénért felelősséget nem vállalunk. Elnökség.

FEHÉRHÁZI BAJTÁRS! Jegyezd elő, hogy május 10-én este fél 7 órakor ismertető bajtársi összejövetelt tartunk a Széchenyi-épületben levő helyiségben, melyre pontos megjelenést kér az Elnökség.

Hogy lakása hantatos bútor MEZEI-nél vegyen legyen, színes, modern Szabadság-utca 12. (Szacsavav-utca 48.) Háló, kombinált és előszobák díutánzáttal is. Előnyös vétel.

UJ TUDOMÁNYOS INTÉZETET ÁLLITANAK FEL PÉCSETT. A MTL. jelenti: A vallás- és közoktatásügyi miniszter a dunántúli történelmi, társadalmi, gazdasági és művelődési viszonyok módszeres vizsgálatára és megismertetésére Pécs székhellyel tudományos intézet felállítását rendelte el.

Színészek bravurja a halál retorcében! A cirku-zok esti ragyogó és verejtékes nappali élete: A legnagyobb cirku-zsfilm!

A tigrisek ura

A SARASANI, KROLL és WOLLNER cirku-z artístáinak és fenevadjaiknak közreműködésével
 Főszerepben: Rudolf Prock, Lény Marenbach és a humor és mulattatás nagymestere Paul Kemp
 Bemutató csütörtökön az APOLLO-ban

Bókay János nagyszerű vigjátéka

Karosság

Szerdán utoljára: **Házasság**

Főszereplői: Szeletky, Rajnay Gábor, Szilassy, Latabár
 Csütörtöktől a CASINOBAN

RACZKIEVIC LENGYEL EMIGRÁNS ÁLLAMELNÖK RÁDIÓBESZÉDE. Bern. (Bud. Tud.): Raczkievic, a lengyel emigráns államelnök a lengyel nemzeti ünnep alkalmával mondott rádióbeszédében kijelentette, hogy csak a kelet-európai népek tömbje biztosíthatja Európa ebben a részében a békét és a jólétet. Az új korszak nem jelentheti a hatalmasok uralmát a kis nemzetek felett.

Vasárnap
 május 9-én reggel 9 órától délután 5 óráig a „Lorántffy Zsuzsánna” Egyesület gyűjtést rendez árvaháza fenntartására. A megváltandó tettek ára mindössze egy pengő, a cél pedig — óriási. Hiszen ma, amikor ezrével hullanak el családapák a harcmezőkön, minden nappal növekszik az árvák száma. Aki a maga egy pengőjével hozzásegíti az árvaházat fennmaradásának biztosításához, ki tudja, hány árvagyermeknek a könnyét törli le? Ne sajnáljuk hát azt az egy pengőt és ne menjünk el részvétlenül az urnák mellett.

JAPÁN IS FELHAGY AZ ARANYBÁNYÁSZATTAL. Míg a japán kormány a kínai konfliktus kitörése óta a japán fizetési mérleg egyensúlyba hozása céljából az aranytermelés erőteljes fokozása mellett foglalt állást, az aranyszükséglet időközben beállott erős csökkenésére való tekintettel aranytermelési politikájának gyökeres megváltoztatására határozta el magát. Ujjonnan kiadott irányelvek szerint csupán aranykitermeléssel foglalkozó bányáknak üzemüket be kellett szüntetniük, a többi aranybányáknak pedig a hadigazdálkodás szempontjából fontos melléktermékek, mint például a réz termelésére kell a súlypontot áthelyezniük.

Üresek az ir kikötők. Hogy milyen nyomás alá helyezték az angolok és az amerikaiak a semlegességét állhatatosan védő Írországot, bizonyítja az ir kikötők sorsa. Az „Irish Times” legutóbbi jelentése szerint Írország legtöbb kikötőjében egyáltalán nem látható hajó. Az egykor oly forgalmas Ballina rakodópartjait felverte a fű. Sligo-ban már csak két ócska bárka ringatózik a esőndes vizen. A kikötői munkásság alig tengeti életét a szegényes napszámból. A hajózási társaságoknak nincs semmi bevétel, mert az angol-amerikai hajózás teljesen elvágta az országot a tengeri forgalomtól. Minthogy Írország nem rendelkezik saját hajóval, az ellátási nehézségek is fokozódnak. (TEK)

Kerékpár rádiók részletre is kaphatók **PÁLFFY J.** Kühne-lerakat Mussolini-tér 16 sz. Telefon: 15-24

Száz hadiárva részére iskolaotthont létesít a Balaton Társaság. A Magyar Tudósító jelenti: A Balaton Társaság közgyűlése ismeri Izsák Gyula ügyvezető elnök javaslatára elhatározta, hogy a hadiárvaik részére iskolaotthont létesít a Balaton partján. A szükséges telek már rendelkezésre áll és az otthonban mintegy száz arra rászoruló hadiárva foglalkozni és iskoláztatni. Az iskolaotthonban testileg gyengén fejlett árva-kapnak a szűkeghez képest egy-két ávre elhelyezést.

Értesítés. Az Ipartestület Fémipari szakosztálya felhívja azon tagjait, akik az enyv és szeg utalványukat még nem vették át, hogy folyó hó 6-ig vegyék át, ellenkező esetben az utalványok meg lesznek semmisítve. Elnökség.

Értesítés. A Nagyvárad és Vidéki Ipartestület Ruházati és Textil iparosok szakosportja értesíti tagjait, hogy a május havi cernakiutalást folyó hó 6-án kezdi, egyben felkérjük tagjainkat, hogy a személyzeti kimutatást az Ipartestületről mindenki hozza magával.

MEGÚJITJA A FASCISTA PÁRT DUCE IRÁNTI HÜSÉGESKÜJÉT. Róma. (MTL) Nagy érdeklődés előzi meg azt a nagyszabású gyűlést, amelyet a fascista párt főtitkárának kezdeményezésére a párt országos és tartományi vezetői szerdán délután 5 órakor a római Adriane színházban tartanak. A gyűlés nagyszabású fascio adunatának ígérkezik és azon fontos beszédek hangzanak el. A nagygyűlésen megújítják a Duce iránti hűségüket. A Duce kinevezte a fascista párt huszonegy új felügyelőjét.

MINDEN GABONAKÉSZLETÜKET BE KELL SZOLGÁLTATNIOK A FRANCIA GAZDÁKNAK. Páris. (MTL) A NTL jelenti: Bonnafous földművelésügyi és ellátásügyi miniszter Bretagneban, a mezőgazdasági szövetkezetek képviselői előtt mondott beszédében felszólította a gazdákat, hogy minden gabonakészletüket szolgáltatassák be, hogy ezzel biztosítsák az átmenetet az új aratásig. Franciaország sorsáról van szó, — mondta a miniszter.

Össze halasztották a kertészeti kiállítását. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az Országos Kertészeti Egyesület az idén is meg akarta rendezni a szokásos tavaszi kiállítását. Különböző akadályok miatt elhatározták, hogy a kiállításat későbbre kell tolni.

ADOMÁNYOK A SZILÁGYPÉRI TÜZKÁROSULTAK JAVÁRA. Az Erdélyi Párt Országos központjainak felkérésére a szilágypéri tűzkárosultak javára újabb: Emődi János 2, Szabó Károly 5, Gazdag Sándor 1, Bíró Ferenc 1, Tóth Sándor 2, Mádé Pál 2, Víz János 2, dr. Czegléd Miklós 3, Gálfy Sándor 3, Cseh Béla 2, Belényesi András 1, Fehér Jenő 1, Bredak János 1, Szőke Sándor 2, Fekete László 3, Gábris Béla 1, Grenczky Béla 1 pengőt adományoztak, amely adományokért a szilágypéri tűzkárosultak nevében hála-köszönetet mond és újabb adományokat a hivatalos órák alatt (d. e. 9-2 óráig) elfogad az Erdélyi Párt nagyvárad tagozata Sal Ferenc utca 9. szám Magyar Ház.

SVÁJC TOVÁBBRA IS MEG AKARJA ÓRIZNI SEMLEGESSÉGÉT. Basel. (MTL) A Stefani jelenti: Celio svájci szövetségi elnök a mintavásár alkalmával mondott beszédében hangoztatta, hogy Svájc továbbra is meg akarja őrizni lojális semlegességét.

KORONA Filmszínház Csütörtöktől jön a fiatalság filmje:

A nőnek mindig igaza van

Szerdán utoljára: **Legény a gíton**

Vidám kavarodás egy zeneiskola és két itju pár körül

Kétezer kubikost keresnek munkára

A Nemzeti Munkaközpont országos kubikos szakmai elnöksége felkéri az összes szakmai csoportokat, hogy a munkanélküli kubikosok létszámát táviratilag közöljék az elnökséggel. A közeljövőben ugyanis kétezer kubikost munkára kell helyezni. A munkához ásó, lapát, csákány és talicska szükséges; az óraber 1.10. Szalonna, lebbenes és burgonya biztosítva van; a munka késő ősziig tart.

Folyóirat-szemle

Megjelent a „Városok Lapja”

A Városok Lapja május 1-i számában első helyen közli Lukács Odönnek a Szövetség ügyvezető elnökének cikkét a Városszövetség gazdálkodásáról. A cikk teljes mértékben feltárja a Szövetség háztartási helyzetét, melyből megállapítható, hogy az elnökség nagy gondot fordít arra, hogy a lehető legtakarékosabban gazdálkodjék és a kiadásoknak csak a fele jut az adminisztrációra, míg a másik fele a kulturális és szociális célokra szolgálja. A Szövetség bevételeinek mindössze 60 százaléka származik a városok tagdíjából és egyéb hozzájárulásaiból, míg a bevételek többi részét a Szövetség munkája teremti elő. A céltudatos és takarékos gazdálkodás lehetőségeit biztosít a Szövetségnek arra, hogy közelebbi kulturális és szociális programját mihamarabb megvalósítsa.

Mafovsárhely aktuális kérdéséről Hannel Ferenc városi főjegyző ad értékes összefoglalást. Ezt a cikket több olyan fénykép egészíti ki, amelyeket eddig még nem hoztak forgalomba. A Szövetség kulturprogramjába tartozik az irodalmi életnek a városokban való fejlesztése. Egy értékes cikk foglalkozik ezekkel a gondolatokkal. Péchy-Horváth Rezső hangulatos cikkben ismerteti Máramaroszigetet, majd Longhy A. István egy cikke Munkácsról, Zrinyi Ilona városával foglalkozik.

A Szövetség hivatalos közleményében emlékezik meg elnökének Szendy Károlynak doktorrá avatásáról, a polgármesterek kinevezéséről, a belügyminiszternek a tanyai igazgatás tárgyában megküldött leiratáról, Zsindely Ferenc üdvözléséről és a Szövetség rendkívüli közgyűléséről. A Városok Lapja rovatból kiemelkedik az a beszámoló, amely Hankiss Jánosról szól, államtitkárrá történt kinevezésével kapcsolatban. Ezenkívül Mi újság a városokban? és a Város és nemzetgazdaság című rovatok teszik a Városok Lapját egésszé.

Szolgáltatás győgszertárak:

I. CSOPORT:

ARANYKERESZT gyógyszerár, Gróf Teleki Pál-u. 2. (Zsigmondovits és Martinovich) 16-32.

KORONA gyógyszerár, Hitler Adolf-utca 1. (Dr Rác Rezső) 13-76.

DIANA gyógyszerár, Ghillányi-u. 10. (Sebestyén A.) 32-58.

SEBASTYÁN gyógyszerár, Miksa Kálmán-utca 52. (Dr Raáber A.) 14-44.

SPORT

Megfellebbezte Krüger Károly az ellene hozott súlyos egyesbírói ítéletet

Egyes lapok igyekeztek szenzációt dagasztani abból a különös egyesbírói ítéletről, mely Krüger Károlyt, a NAC sportigazgatóját egy állítólagos vesztegetési pletykából kifolyólag örökre el kívánna tiltani az egyesületi tisztségviselésétől.

Krüger Károly természetesen megfellebbezte az ügyet az Országos Fellebbviteli Bizottsághoz és egy alaposabb vizsgálat alapján kéri a fellebbezését. Az alapos alátámasztásokkal megszerkesztett fellebbezésében a többek között az alábbiak szerint világít rá Krüger Károly az egyesbírói ítélet helytelenségére:

„Az egyesbírói határozat szerint, a fegyelmi szabályzat 46. szakasz pontjában foglalt szabálytalanság miatt voltam megbüntetve. A fegyelmi szabályzatnak a pontja „Alaptalan feljelentés” és „Vádemelés rosszhiszeműség esetében” szabálytalanságokat említ. Nem tudom, kit jelentettem fel és ki ellen emeltem rosszhiszemű vádat, mert az egyesbíró határozatának indoklásából a terhemre kimondott büntetést azért kaptam, mert állítólag 200 pengőt kértem és vettem el Jeney Rezsőtől arra a célra, hogy kedvezőbb sorsolás érdekében el tudjak járni. Ez az indoklás nem meríti ki az o pontban szabályozott cselekmény is-

mérveit. Egyébként én is tagadom, hogy alaptalan feljelentést tettem volna bárki ellen, vagy rosszhiszeműen vádoltam volna a Szövetséget, vagy annak valamelyik tagját. Ellenkezőleg, mert amikor Berta egyesbíró ur Nagyváradon kihallgatásokat folytatott, engem is meghallgatott és én jegyzőkönyvbe mondtam, hogy akkor, amikor Karancsi Jeney Rezsőnek ajánlatot tett egy kedvezőbb sorsolás elintézésére, én rögtön megjegyeztem, hogy nem hiszem, hogy akadjon egyesbíró, aki pénzt fogadjon el.

Téves egyébként az egyesbírói határozatnak a büntetésre vonatkozó rendelkezése is, mert ha fenn is foga a fegyelmi szabályzat o pontban körülírt feljelentés, vagy vádemelés, ugyanezen pont ezen cselekmények büntetését velem szemben a II. I. V-fok, vagy II. 4. pont, vagy III. fok büntetést szabja meg, melyek között a tisztségviselésből való eltiltás nincsen.”

A továbbiakban élesen megvilágítja Krüger Károly azt a körülményt is, hogy milyen célból és kivel ered az ellene indított személyi hajszája. Érdeklődéssel várjuk, hogy a vesztegetési vádnak egy egész új szint adó fellebbezés milyen fordulatot fog hozni.

Országos birkozóversenyt rendez vasárnap a Törekvés NMK

Nagyvárad, május 5. A NMK Törekvés Birkózó Szakosztálya vasárnap, május 9-én délelőtt 10 órai kezdettel rendez meg a II. osztályu országos birkózó versenyt.

Tózsér József többezős válogatott lelkiismeretes munkával készíti el a fiukat. Az indulók közt csak a legesélyesebb és legzorgalmasabbakat veszi

be. A Törekvés e névű városközi birkózó mérkőzésén, melyen Budapesten kívül minden nagyobb város indítja versenyzőit, méltó helyezést fog elérni.

A versenyt a Munkás Otthonban rendezik meg. Jegyek tolongás nélkül végett elővételben Merino utóda (Deák Gyula) cégnél Rákóczi-ut. 3. szám alatt kaphatók.

Férfi ruhákat, használtakat

legjobb áron vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruha üzletében
Bémer-tér 1. (udvarban)
Hívásra házhoz jövök.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei:

Szerdán este: Udvarolni felesleges

Szerdán este Vaszary Gábor kacsagató vígjáték-újdoncsága, az Udvarolni felesleges kerül színre, mely az Új magyar Színháznak még most is bombasikerű műsordarabja. Dayka Margit szerepét (Mária) ez alkalommal Szógi Arany alakítja.

Mária főhadnagy esütörtökön este „filléres helyárrakkal kerül színre, elterően a színlaptól.

Kata, Kitty, Katinka című mulatságos, vidám operett-újdoncság pénteken este premier bérletben mutat be a színtársulat Daniss Győző rendezésében, gyönyörű kiállításban. Csupa kacagató vidámság, romantika és fülbemászó, finom muzsika az egész operett. A-bérleti előadása szombaton este, míg vasárnap este bérletiszűnetben van műsoron.

Szombaton délután Egy nap a világ,

mai háborus történet „filléres helyárrakkal” kerül színre.

Vasárnap délután „olcsó helyárrakkal” a legkacsagatóbb operett-újdoncság, a Bácskai dinom-dánom kerül színre. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Népművelési előadás hétfőn este. Dérnyé.

A színház igazgatósága kéri a m. t. bérlet, hogy az esedékes május havi bérletfizetést a színházi pénztárnál befizetni sziveskedjenek. (D. e. 10—1 óráig és d. u. 4—6 óráig.)

HETI MŰSOR:

Szerdán este: Udvarolni felesleges. Csütörtökön este: Mária főhadnagy, filléres helyárrakkal.

Pénteken este: Kata, Kitty, Katinka, premier bérlet.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

H. V. Morton: Az Üdvözítő nyomában, 2 kötet vászonkötésben, arany metszéssel eladó. Cím a kiadóban. 639

Eladó csaknem teljesen új világvevő Standard rádió. Érdeklődni lehet délutáni órákban dr Dobay Kálmán ügyvéd, Szaniszló-u. 4. 711

Eladó 4 lakásos modern bérház, ára 90.000. — Akik magánháza, bérházat eladni, venni szándékoznak, keressék fel Popovics irodát, Szent János-u. 6. Telefon: 1567. 706

Eladó kombinált szekrény, kétszemélyes rekamie, asztal, két szék. Iványi Ödön-u. 5. Asztalos műhely. 720

Egy hathónapos drótszörű foxterrier kutyá eladó. Cím: Luther Márton-utca 2. Haant Gyula. 742

Jugatlan

Ügyfelem részére beköltöhető csinos kis magánháza keresek 15—16 ezer pengőig. Dr Dobay-Könyves ügyvéd, Szaniszló-u. 4. Telefon 11—15. 710

Állást keres

Népbiztosításban

bebizonyíthatóan eredményes, szervezőképes keresztény urat alkalmaz fixfizetéssel nagy intézet. Jelentkezés okmányokkal, délelőtt. Teleki-u. 2. I. 4.

A magyar kir. 9—1. honvéd élelmező főkraktár fővezér jó kézírású férfi irodai munkaerőt. Származás igazolandó. Jelentkezni lehet minden délelőtt 9—11 óráig a Vár-laktanyában.

Kifutófiút felvezek. Mokos kelmefestő-vegytisztító. Gróf Csáky I.-u. 15. 718

Szoptatósdaát azonnalra keres dr Renczné, Apolló-palota. 717

Napszámosnöket, 17—18 éves ifjakat, kocsisokat és béreseket felvételre keres a Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszőlősi telepon 10—12 óra között. 645

17—20 éves fiatal ember munkásnak azonnal felvétetik. Jelentkezni a lap hirdalposztályaánál.

Állást keres

Középkorú nő, késpéznz biztosítékkal, felügyelőnő, háztartás vezetési, kiadói állást keres azonnalra, butora van. Mocsár-utca 5. Özv. Hóllj Józsefné. 715

Perfekt szakácsnő ajánkozik plébániára, uradalomba, intézetbe. Cím Erdélyi Julianna, Vörösmarthy-u. 77. 714

Hilónfélé

Reális jelégere cím van a kiadóban, kérem átvenni.

Fertőtlenítést, poloskát, mojt, mindennemű férgek irtását 38 evi gyakorlatlaltal irtja Varga, Dankó Pista-utca 6. Telefon 27—56. 513

Új cserépkályhák készítését, cserépkályhák átrakását, szabadalmazott fűtőszekerekkel, készíti Bessenyei István kályhás, Huszár-utca 23. Telefon 34-08. 599

KIADÓTULAJDONOS.

SEBENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

78- és felelősszerkesztő

Dr. Paál Árnád

felelős kiadó:

Dr. Scheffler Ferenc

a Szent László-nyomda Rt igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körtorgógépén. Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.